

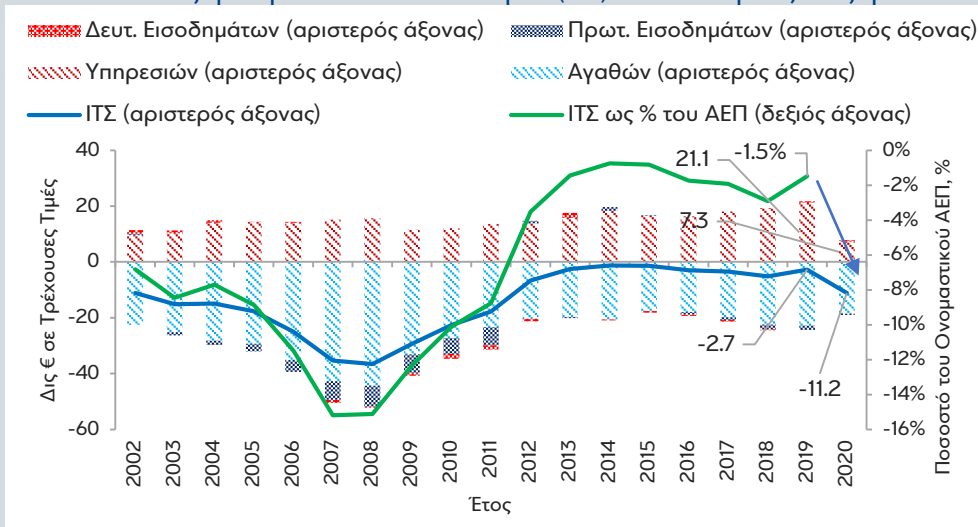
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

25 Φεβρουαρίου 2021, Τεύχος 366

Στα €11,2 δις το έλλειμμα του εξωτερικού ισοζυγίου το 2020 – Έντονος αποπληθωρισμός τον Ιανουάριο 2021

Η υγειονομική κρίση στην Ελλάδα είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ελλείμματος στο ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης και τη διεύρυνση του ελλείμματος του εξωτερικού ισοζυγίου. Στο δημοσιονομικό πεδίο, η αύξηση των δαπανών με σκοπό την άμβλυση των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης και η μείωση των εσόδων λόγω συρρίκνωσης της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας μετέτρεψαν το πλεόνασμα των προηγούμενων ετών σε υψηλό έλλειμμα. Στο πεδίο του εξωτερικού ισοζυγίου, ο μεγάλος βαθμός ευαισθησίας του τουριστικού κλάδου στην πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 οδήγησε στην απότομη συρρίκνωση του πλεονάσματος των υπηρεσιών με αποτέλεσμα τη διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Η αύξηση του τελευταίου συγκρατήθηκε σε έναν βαθμό από τη μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών.

Σχήμα 1: Ελλάδα – Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) και Επί Μέρους Ισοζύγια

Πηγή: ΤτΕ, ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος (ΤτΕ), την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε σε έλλειμμα -€11,2 δις σε τρέχουσες τιμές από -€2,7 δις το 2019 (βλέπε Σχήμα 1). Βάσει των χειμερινών προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης το 2020 (-10,0%), το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ εκτιμάται ότι ξεπέρασε το -6,0% το 2020 από -1,5% το 2019. Η πρώτη

Συγγραφείς

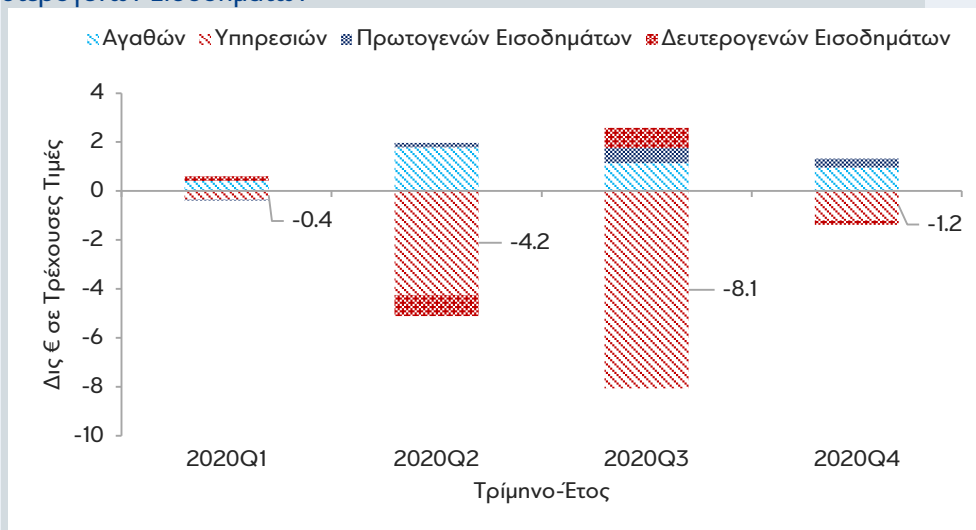
Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

εκτίμηση για το ετήσιο ΑΕΠ του 2020 και των προσωρινών στοιχείων των τριμηνιαίων εθνικών λογαριασμών του 4^{ου} τριμήνου 2020 προβλέπεται να ανακοινωθούν από την ΕΛΣΤΑΤ στις 8/3/2021.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ισούται με το άθροισμα των ισοζυγίων (εισπράξεις μείον πληρωμές) των αγαθών, των υπηρεσιών, των πρωτογενών και των δευτερογενών εισοδημάτων.¹ Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 2, η ετήσια διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά -€8,4 δις το 2020 προήλθε από τη μείωση του πλεονάσματος των υπηρεσιών κατά -€13,8 δις και από τη συρρίκνωση των ελλειμμάτων των ισοζυγίων αγαθών και πρωτογενών εισοδημάτων κατά €4,3 δις και €1,1 δις αντίστοιχα (το ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων παρέμεινε οριακά στάσιμο στα €0,6 δις πλεόνασμα). Τα δύο τελευταία συγκράτησαν σε έναν βαθμό την αύξηση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών.

Η επιδείνωση του εξωτερικού ισοζυγίου της Ελλάδας το 2020 πραγματοποιήθηκε κυρίως κατά το 2^ο και 3^ο τρίμηνο. Αυτό εξηγείται από το μεγάλο μερίδιο των τουριστικών εσόδων σε αυτά τα δύο τρίμηνα. Λόγω της ισχυρής μείωσης της εισερχόμενης ταξιδιωτικής κίνησης κατά -24,0 εκατ. ταξιδιώτες το 2020 (-76,5% YoY), οι τουριστικές εισπράξεις συρρικνώθηκαν στα €4,3 δις το 2020 από €18,2 δις το 2019 (-76,5% YoY).

Σχήμα 2: Ελλάδα – Ετήσια Μεταβολή των Ισοζυγίων Αγαθών, Υπηρεσιών, Πρωτογενών και Δευτερογενών Εισοδημάτων

Πηγή: ΤτΕ, Eurobank Research.

Βάσει της γνωστής και ισοδύναμης με την ταυτότητα του ΑΕΠ σχέσης που εξισώνει το εξωτερικό ισοζύγιο με τη διαφορά ανάμεσα στη συνολική αποταμίευση και τη συνολική επένδυση, η αύξηση του εξωτερικού δανεισμού της ελληνικής οικονομίας το 2020, μέγεθος το οποίο αποτυπώνεται στην ενίσχυση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, αντανακλάται στη μείωση της αποταμίευσης της γενικής κυβέρνησης. Για τα 3 πρώτα τρίμηνα που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, το σύνολο των αποταμιευτικών ροών της γενικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε στα -€5,3 δις από

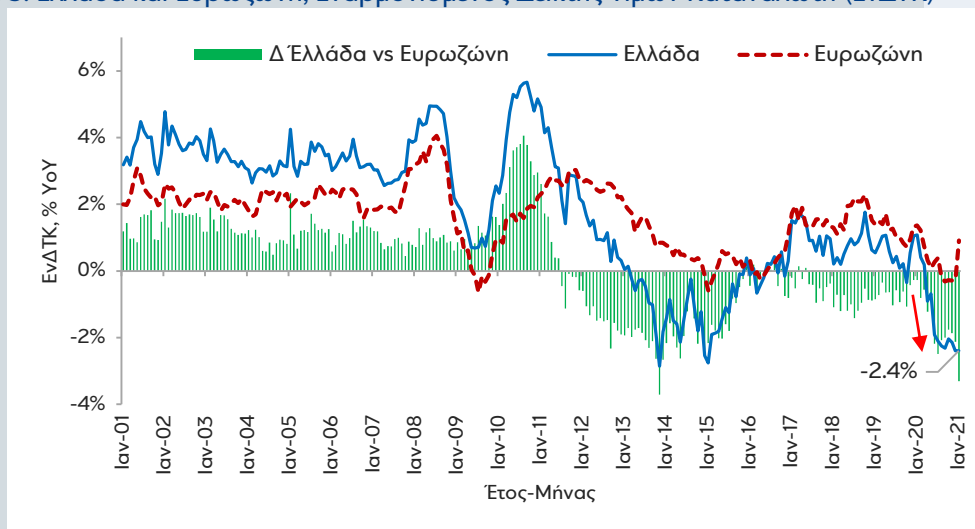
¹ Για πληροφορίες αναφορικά με τον ορισμό του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (6^η έκδοση ισοζυγίου πληρωμών, ΔΝΤ) βλέπε: <https://www.bankofgreece.gr/statistika/ekswterikos-tomeas/isozygio-plhrwmwn>

+€4,6 δις το αντίστοιχο διάστημα το 2019. Την ίδια χρονική περίοδο, το σύνολο των επενδύσεων (πάγια και μεταβολή αποθεμάτων) μειώθηκε οριακά στα €17,0 δις από €17,1 δις το 2019.

Έντονα αρνητικός ο πληθωρισμός τον Ιανουάριο 2021

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο πληθωρισμός στην Ελλάδα – μετρούμενος βάσει του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή – παρέμεινε έντονα αρνητικός τον Ιανουάριο 2021 (βλέπε Σχήμα 3). Συγκεκριμένα διαμορφώθηκε στο -2,4% (-1,5% με σταθερούς φόρους) από 0,4% τον Ιανουάριο 2020.² Με εξαίρεση τον κλάδο της εκπαίδευσης (0,0% YoY), οι δείκτες τιμών στις υπόλοιπες ομάδες αγαθών και υπηρεσιών κινήθηκαν πτωτικά σε ετήσια βάση τον Ιανουάριο 2021. Την υψηλότερη συνεισφορά στην ετήσια πτώση του ΕνΔΤΚ είχε ο κλάδος των μεταφορών (-5,7% YoY) και ακολούθησαν: η στέγαση (-3,6% YoY), η ένδυση και υπόδηση (-4,1% YoY), τα ξενοδοχεία-καφέ-εστιατόρια (-1,8% YoY), η διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά (-0,6% YoY), τα άλλα αγαθά και υπηρεσίες (-1,9% YoY), οι επικοινωνίες (-1,9% YoY), η υγεία (-1,2% YoY), τα διαρκή αγαθά – είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες (-2,1% YoY), η αναψυχή – πολιτιστικές δραστηριότητες (-0,4% YoY) και τα αλκοολούχα ποτά και καπνός (-0,2% YoY).³

Σχήμα 3: Ελλάδα και Ευρωζώνη, Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Eurobank Research.

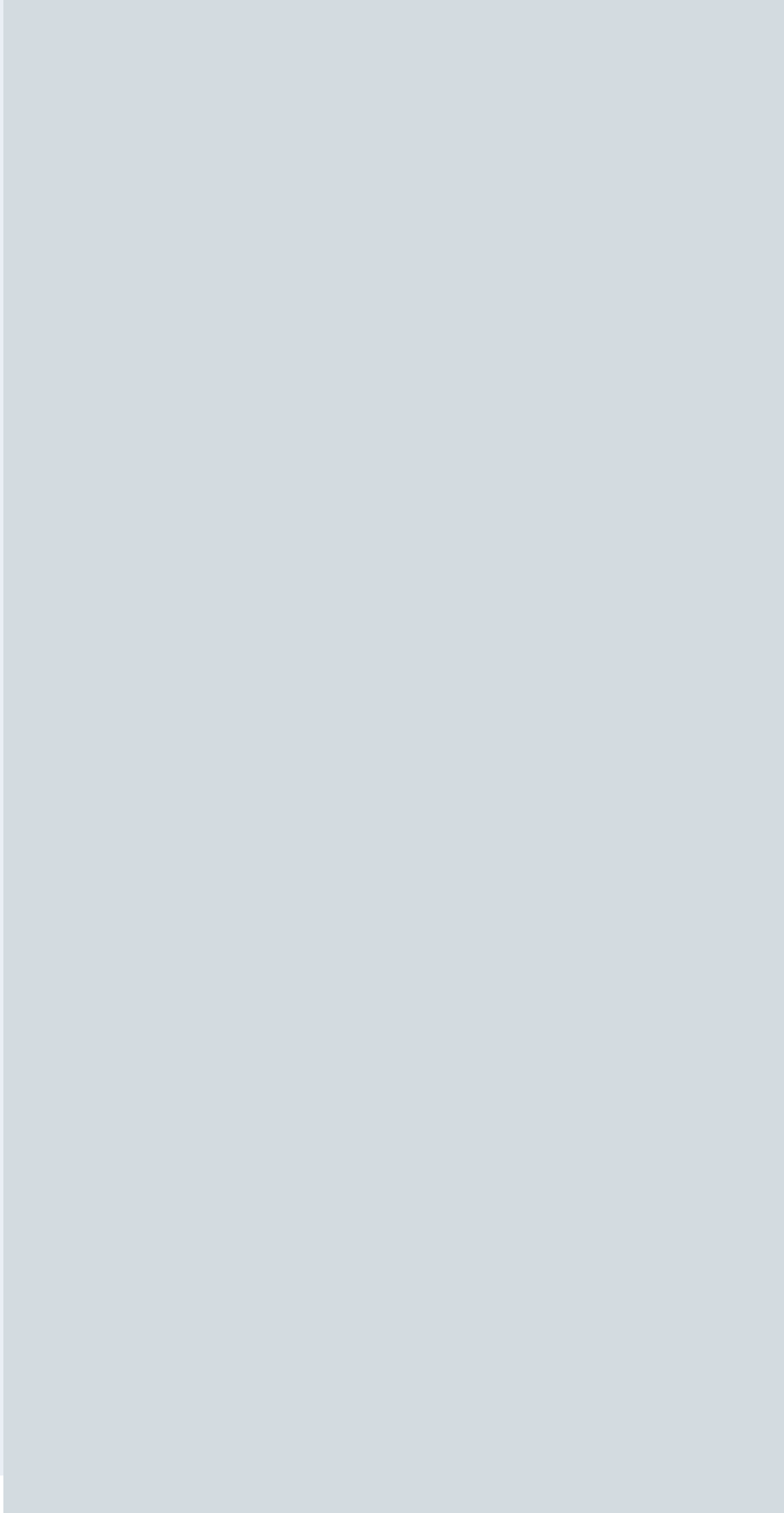
Σε σύγκριση με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 κρατών μελών, η Ελλάδα κατέγραψε τον υψηλότερο αποπληθωρισμό τον Ιανουάριο 2021, με τη Σλοβενία, την Κύπρο, τη Λετονία, τη Βουλγαρία και την Ιρλανδία να ακολουθούν με ετήσιους ρυθμούς πτώσης των τιμών της τάξης του -0,9%, -0,8%, -0,5%, -0,4% και -0,1% αντίστοιχα. Στα υπόλοιπα κράτη μέλη οι τιμές κινήθηκαν ανοδικά (σχετικά ήπια) με τον πληθωρισμό στην ΕΕ-27 και την Ευρωζώνη να διαμορφώνεται στο 1,2% και 0,9%

² Το 2020 καταγράφηκε μείωση των συντελεστών ΦΠΑ σε συγκεκριμένους κλάδους της ελληνικής οικονομίας (π.χ. μεταφορές κ.α.). Για λεπτομέρειες βλέπε τον Πίνακα 3.30 (σελ. 137) στην Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2021:

<https://www.minfin.gr/documents/20182/14940417/%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97+%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97+2021.pdf/df8e59d-dc88-47f6-9285-b7edfc69e220>

³ Η ταξινόμηση προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό των συντελεστών στάθμισης των επί μέρους αγαθών και υπηρεσιών με τους αντίστοιχους ετήσιους ρυθμούς μεταβολής τους. Για τις τιμές των συντελεστών στάθμισης βλέπε τον Πίνακα 1 στο σχετικό δελτίο τύπου <https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/DKT90/>

αντίστοιχα. Τέλος, βάσει των χειμερινών προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο πληθωρισμός στην Ελλάδα εκτιμάται στο -0,1% το 2021 και στο 0,6% το 2022.

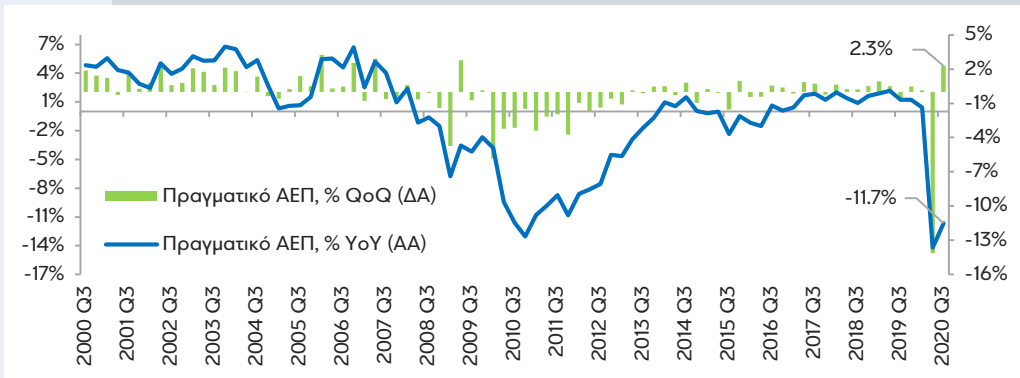

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο 2020 η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν -11,7% (-14,2% (2020Q2) και +1,2% (2019Q3)), η αντίστοιχη τριμηνιαία % μεταβολή ήταν +2,3% (-14,1% (2020Q2) και -0,7% (2019Q3))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2021: 2020 -10,0%, 2021 3,5%, 2022 5,0%

ΑΕΠ (% YoY & % QoQ)

Περίοδος: 2000Q3–2020Q3

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,3%

Διάμεσος: +0,9%

Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)

Ελάχιστο: -14,2% (2020Q2)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

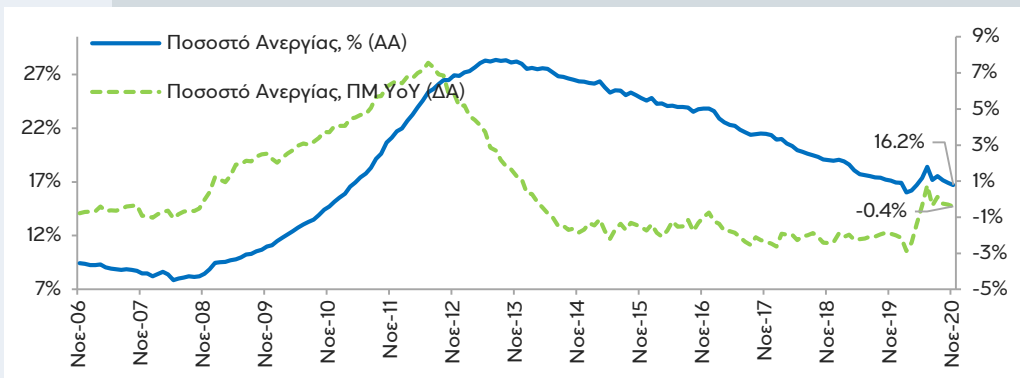
Δημοσίευση: 4/12/2020 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 8/3/2021 (προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Νοέμβριο 2020 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 16,2% (16,4% (10/2020) και 16,6% (11/2019)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (ΜΟ 12 μηνών) ήταν στο 16,5% (16,5% (10/2020) και 17,5% (11/2019))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2020: 2020 18,0%, 2021 17,5%, 2022 16,7%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 11/2006-11/2020

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 18,3%

Διάμεσος: 18,8%

Μέγιστο: 27,9% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

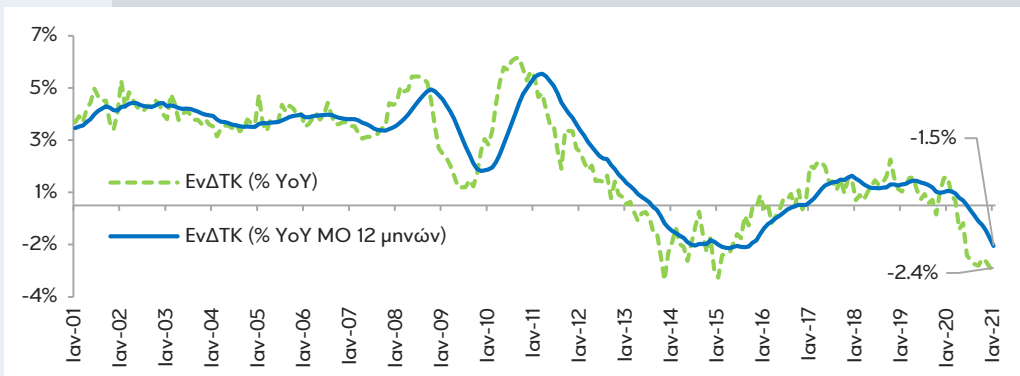
Δημοσίευση: 11/2/2021

Επομ. δημ.: 15/3/2021

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Ιανουάριο 2021 η ετήσια % μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν -2,4% (-2,4% (12/2020) και +1,1% (1/2020)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια % μεταβολή (ΜΟ 12 μηνών) ήταν -1,5% (-1,3% (12/2020) και +0,6% (1/2020))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2021: 2020 -1,3%, 2021 -0,1%, 2022 0,6%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 1/2001-1/2021

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,8%

Διάμεσος: +2,1%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 15/2/2021

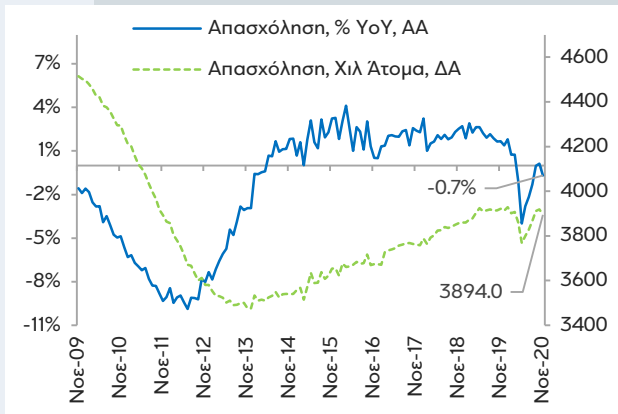
Επομ. δημ.: 10/3/2021

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

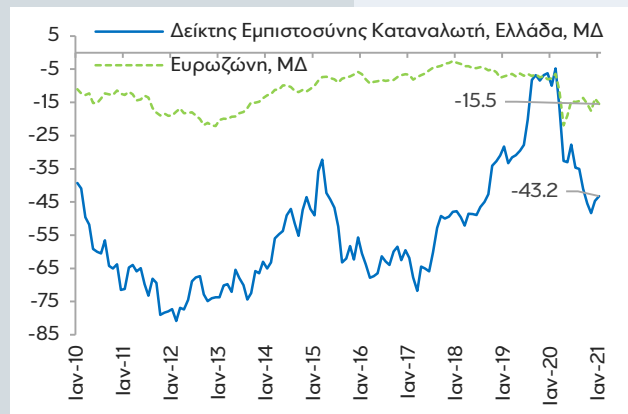
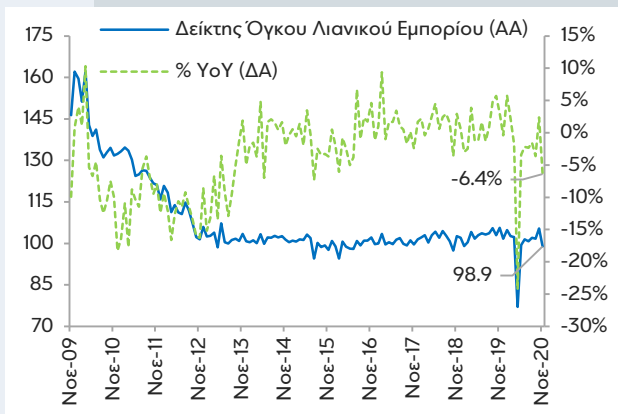
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): -0,7% YoY τον Νοε-20 από +0,1% YoY τον Οκτ-20, -0,6% YoY την περίοδο Δεκ-19 – Νοε-20 (12Μ) από +2,2% YoY την περίοδο Δεκ-18 – Νοε-19 (επόμενη δημοσίευση: 15/3/2021)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 90,7 ΜΔ τον Ιαν-21, -1,1 ΜΔ MoM και -19,0 ΜΔ YoY τον Ιαν-21 από +0,6 ΜΔ MoM και -18,8 YoY ΜΔ τον Δεκ-20 (επόμενη δημοσίευση: 25/2/2021)

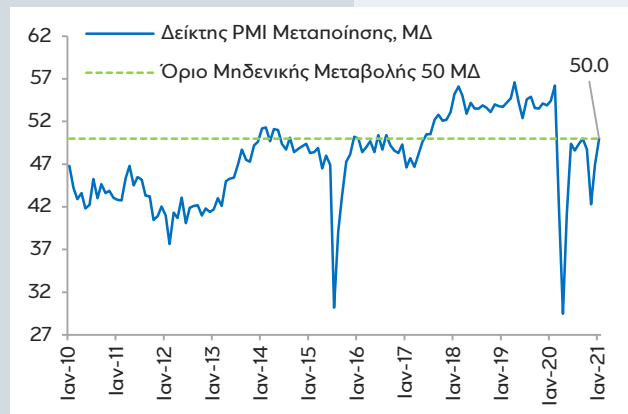
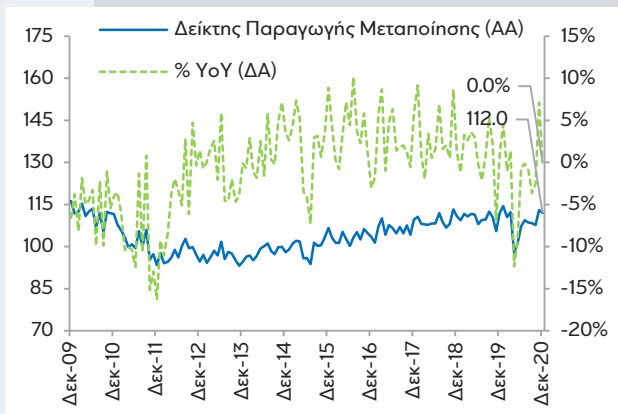
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -6,2% MoM και -6,4% YoY τον Νοε-20 από +3,7% MoM και +2,4% YoY τον Οκτ-20, -3,0% YoY την περίοδο Δεκ-19 – Νοε-20 (12Μ) από +0,9% YoY την περίοδο Δεκ-18 – Νοε-19 (επόμενη δημοσίευση: 26/2/2021)

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -43,2 ΜΔ τον Ιαν-21, +1,5 ΜΔ MoM και -33,2 ΜΔ YoY τον Ιαν-21 από +3,6 ΜΔ MoM και -38,5 ΜΔ YoY τον Δεκ-20 (επόμενη δημοσίευση: 25/2/2021)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: -0,9% MoM και 0,0% YoY τον Δεκ-20 από +5,0% MoM και +7,1% YoY τον Νοε-20, -1,5% YoY την περίοδο Ιαν-20 – Δεκ-20 (12Μ) από +0,9% YoY την περίοδο Ιαν-19 – Δεκ-19 (επόμενη δημοσίευση: 10/3/2021)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 50,0 ΜΔ τον Ιαν-21, +3,1 ΜΔ MoM και -4,4 ΜΔ YoY τον Ιαν-21 από +4,6 ΜΔ MoM και -7,0 ΜΔ YoY τον Δεκ-20 (επόμενη δημοσίευση: 1/3/2021)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), IHS Markit, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadi@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793

Ιωάννης Γκιώκис
Ανώτερος Οικονομολόγος
igkiokis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 707

Δρ, Στυλιανός Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733

Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 33 18 708

Όλγα Κοσμά
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 728

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
rpetropoulou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991

Δρ, Θεόδωρος Ράπανος
Οικονομικός Αναλυτής
v-trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Ευαγγελία Τσιμπάνου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiampanou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

